

SORØ
KOMMUNE

Revurdering af miljøgodkendelse af svinebruget på Frenderupvej 1, Sorø

§ 41

Lov nr. 1572 af
20. december 2006
om miljøgodkendelse
mv. af husdyrbrug

Dato for gyldighed
6. december 2016

Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø
Telefon 78 76 07 02
teknik-miljoe@soroe.dk
www.soroe.dk
Sagsnummer: 340-2016-15211

Indholdsfortegnelse

1.	Revurderingens omfang	4
1.1.	Resumé.....	4
1.2.	Sagens forløb, herunder offentlighed.....	5
1.3.	Klagevejledning m.v.	5
1.4.	Næste revurdering.....	5
1.5.	Baggrunden for revurderingen.....	5
1.6.	Revurderingens indhold og vurderinger	6
1.7.	Ophør.....	6
2.	Redegørelser og vurderinger vedr. BAT	6
2.1.	BAT-niveauet og BAT for staldindretningen	6
2.2.	BAT for fodringen	7
2.3.	BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen	8
2.4.	BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning	8
2.5.	BAT for forbrug af energi og vand.....	8
2.6.	BAT vedr. management.....	9
3.	Totalbelastningen med ammoniak af nærliggende natur	9
3.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	9
4.	Vurderinger vedrørende lugt	10
5.	Øvrige krav og vilkår	10
6.	Bilag	12

1. REVURDERINGENS OMFANG

1.1. Resumé

Husdyrbruget på Frenderupvej 1, 4180 Sorø, der er ejet af Find og Dan Jeppesen, dog p.t. drevet af Tybjerggaard v. Susanne Jeppesen, har en miljøgodkendelse fra 3. november 2004, der er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven¹.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø. Revurderingen omfatter alt i alt:

- Anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknologi (BAT)
- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet
- Relevansen af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse

Kommunen vurderer, at totalbelastningen af nærmeste Natura 2000-område (kategori 1-natur) og nærliggende særligt værdifuld natur (kategori 2-natur) ikke overstiger de gældende grænseværdier².

Kommunen vurderer, at der ikke er baggrund for at stille krav vedrørende lugt fra anlægget.

Kommunens vurderinger har medført:

- påbud om anvendelse af bedre teknologi (BAT), for at få nedsat bedriftens udledning af fosfor gemmen husdyrgødningen
- påbud, der nedsætter risikoen for forurening af jord eller vandmiljø.

Følgende er en kortfattet gengivelse af de nye **vilkår**:

- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 2.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 2.2.1. & 2.2.2.*)
- Beredskabsplan (*vilkår 2.6.1.*)

Nogle af de nævnte vilkår kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer skal afregninger fra slagteri og DAKA (eller lignede) kunne forevises.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodring er overholdt, skal f.eks. foderkontrol, ajourførte foderplaner eller lignende kunne forevises.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.
- Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Tilsynsmyndigheden skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

I Bilag 1 ses en samlet oversigt over de eksisterende og nye vilkår, som kommune vil have fokus på i sit miljøtilsyn fremover.

¹ Lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse

² Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

1.2. Sagens forløb, herunder offentlighed

Sorø Kommune sendte et oplæg om revurdering til ejeren den 20.05.2016, der den 30.06.2016 indsendte de ønskede oplysninger til kommunen. Kommunen annoncerede revurderingen på hjemmesiden den 04.07.2016, med en frist for bemærkninger den 01.08.2016. Der indkom ingen bemærkninger i denne første høringsfase.

Udkastet til kommunens afgørelse – resultatet af revurderingen – blev den 10.11.2016 sendt til driftsherre, ejendomsejer og konsulent. Der blev samtidig varslet om de nye og de ændrede vilkår. Høringsfristen var 02.12.2016. Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Den endelige revurdering inklusive påbud om de nye og ændrede vilkår, blev meddelt driftsherre, ejendomsejer og konsulent den 06.15.2016. Samme dag blev den endelige revurdering offentliggjort på kommunens hjemmeside og udsendt til en række interessenter.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ejer kan selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. revurdering - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 03.01.2017.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

1.4. Næste revurdering

Næste regelmæssige revurdering skal ifølge loven finde sted efter senest 10 år, dvs. i 2026.

Dit husdyrbrug er et såkaldt IE-husdyrbrug. Det vil sige, at det er omfattet af EU-direktivet om industrielle emissioner. Det betyder, at hvis EU-kommissionen vedtager nye BREF-dokumenter (BAT-reference-dokumenter) for bedriftstypen, skal kommunen straks iværksætte en ny revurdering.

Nye krav, der følger af et nyt BREF-dokument, skal nemlig være opfyldt inden fire år fra den dag, hvor dokumentet er vedtaget i Kommissionen.

1.5. Baggrunden for revurderingen

Husdyrbruget på Frenderupvej 1, 4180 Sorø, der er ejet af Find og Dan Jeppesen, men drevet af Tybjerggaard v/ Susanne Jeppesen, har en miljøgodkendelse fra 3. november 2004, der er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven ³.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø (BAT = Bedste, tilgængelige teknologi).

Ejer skal redegøre for BAT på 6 områder, som kommunen derefter vurderer, nemlig:

- Staldindretning
- Fodring
- Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

³ Lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse

- Forbrug af vand og energi
- Management, dvs. hvordan bedriften ledes og styres i forhold til miljø og natur

Vurderingen kan føre til, at der stilles nye krav til bedriften (vha. vilkår).

Derudover skal kommunen vurdere:

- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet
- Om der er baggrund for at stille krav om en mindre emission af lugt fra anlægget.

1.6. Revurderingens indhold og vurderinger

I de følgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af kommunens vurderinger og af de eventuelle nye eller ændrede vilkår, kommunen påbyder som følge deraf. BAT-vurderingerne er ikke opdelt i de 6 BAT-områder nævnt ovenfor, men alle områderne er dækket ind i kapitel 2.

Sorø Kommune har stillet vilkår til revurderingen. Vilkårene vil være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. De vilkår der ikke skal være opfyldt med det samme, har en tidsfrist til opfyldelse, der er angivet i forbindelse med det enkelte vilkår. Vilkår der er af mere administrativ karakter, som f.eks. vilkår om ophør, træder i kraft med det samme, da en tidsfrist på sådanne vilkår ikke er relevant.

Ofte vil ejer/driftsherre skulle dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1. sammen med oversigten over alle nye og ændrede vilkår.

1.7. Ophør

Vilkår:

1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarelig nedlukningsplan.

2. REDEGØRELSER OG VURDERINGER VEDR. BAT

2.1. BAT-niveauet og BAT for staldindretningen

Vilkår:

2.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Vægtgrænser (kg)	Antal årsdyr	Antal stipladser	DE
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	30 -107	7.950	1.990	206,92
Dyreenheder i alt				206,92

Husdyrtyper, antal dyr, staldsystem samt gødningssystem – har stor indflydelse på, hvor stor fordampningen af ammoniak fra anlægget bliver.

I oversigten ovenfor ses, hvilke husdyrtyper, bedriften er godkendt til. Antallet af dyr og staldsystemer fremgår ligeledes. Antallet af årsdyr er udvidet i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse, idet der i 2016 er foretaget en ikke godkendelsespligtig udvidelse af dyreholdet.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i vurderingen og dermed i de nedenstående beregninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet, at den samlede produktion maksimalt må udlede 2.911 kg N/år i form af ammoniak. Den samlede produktion er beregnet til at udlede 2.800 kg N/år.

BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt. Kommunen vurderer dermed, at der ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering. I denne vurdering er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

2.2. BAT for fodringen

Vilkår:

2.2.1. Med hensyn til fosfor må foder til slagtesvinene maksimalt indeholde 4,55 g fosfor pr. foderenhed (FE).

2.2.2. Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof (1,4 DE/ha) vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgasning i biogasanlæg.

Miljøstyrelsen har derfor baseret emissionsgrænseværdien for fosfor på en enkelt fosforreducerende teknik, som omfatter optimering af fosforudnyttelsen hos slagtesvin. Anvendelsen af denne teknik vurderes at være omkostningsneutral, og Miljøstyrelsen har i sin vejledning om emissionsgrænseværdier fastlagt, hvor langt man kan nå ned i kg P/DE ved hjælp denne teknik

Grænsen for slagtesvin er 22,3 Kg P/DE, det svarer til at grænsen for denne bedrift er (22,3 kg P/DE * 206,92 DE) 4.614 kg P.

Det tiltag, der er fastlagt i vilkåret ovenfor, har en reducerende effekt på indholdet af fosfor i husdyrgødningen. Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet, at der - med det nævnte tiltag - vil være et indhold på i alt 4.613 kg P i husdyrgødningen. BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræes og slagtesvins fosforudskillelse.

Ejer/driftsherre oplyser, at der på ejendommen benyttes fasefodring, der laves optimeret foderplaner årligt, og der tilsættes fytase til foderet.

Vilkårene vedrørende fosforindhold samt fytasetilsætning og fasefodring fastholder forudsætningerne for denne BAT-vurdering vedrørende fodring.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ejers valg af fodringsteknikker med BREF-dokumentet og Miljøstyrelsens grænseværdier for slagtesvin, vurderer kommunen, at bedriften lever op til kravene til BAT vedr. fodring og fosforindholdet i husdyrgødningen.

2.3. BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT, at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Gyllebeholdere på ejendommen lever op til kravene i BREF-dokumentet. Der anvendes desuden gyllevogn med egen pumpe, således at der ikke kan opstå spild af husdyrgødning i forbindelse med overpumpning af gyllen.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ejers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at bedriften lever op til kravene til BAT på området.

2.4. BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning

Al gylle produceret på ejendommen aftages af en anden miljøgodkendt bedrift. Vurderinger vedr. arealer ses særskilt i den godkendelse og er ikke omfattet af denne revurdering.

2.5. BAT for forbrug af energi og vand

Der findes ikke BAT-krav vedrørende forbrug af energi og vand i BREF (2003) eller i Miljøstyrelsens retningslinjer. Der forefindes ikke normtal for forbrug af energi og vand i forskellige bedriftstyper, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, hvorfor det ikke er muligt påbyde vilkår om konkrete, målbare reduktioner.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Ligeledes er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Ejer/driftsherre har i forbindelse med revurderingen beskrevet, hvilke tiltag der er taget eller løbende tages for at reducere forbruget af energi og vand. Beskrivelsen er gengivet i kursiv nedenfor:

Vandforbruget i staldene monitoreres løbende, således at spild og lækager kan opdages og udbedres. Desuden efterses drikkenipler og andre vandinstallationer dagligt og evt. lækager udbedres med det samme.

Der er højtryksoverbrusning i staldene, hvilket reducerer vandforbruget sammenlignet med ikke-højtryks overbrusning. Stalde rengøres med højtryksrensning.

Mht. energiforbrug, så er der mekanisk ventilation i staldene. Ventilationsanlæggene renholdes og serviceres jævnligt, så anlæggene altid er optimeret, hvilket reducerer elforbruget.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ejers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget med BREF-dokumentet vurderer kommunen, at bedriften lever op til BAT.

2.6. BAT vedr. management

Vilkår:

2.6.1. Der er udarbejdet en beredskabsplan, der viser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for eksterne miljø. Planen skal være kendt af de ansatte, og skal holdes ajour.

Nedenfor ses ejers redegørelse for management og egenkontrol. Drift herrens egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

Ejendommen udfører jævnligt tiltag inden for management, der anses for at være BAT. F.eks.:

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres.*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Ejendommen er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (fx E-kontrol).*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge.*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 5 år af autoriseret kontrollant.*
- *Der er udarbejdet en beredskabsplan, der viser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for eksterne miljø. Planen er tilgængelig på bedriften, kendt af de ansatte og holdes løbende ajour.*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.*

Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v.. Beredskabsplanen var vedhæftet materialet til grund for revurderingen.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og valgt at stille vilkår, der fastholder, at der skal være en opdateret beredskabsplan på bedriften.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes, at bedriften i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT.

3. TOTALBELASTNINGEN MED AMMONIAK AF NÆRLIGGENDE NATUR

3.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Godkendelsesbekendtgørelsen fastlægger grænser for, hvor meget ammoniak fra et husdyrbrug, der må lande på nærliggende Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og på nærliggende, særligt udvalgte naturområder (kategori 2-natur). Dette "total depositionskrav" skal husdyrbruget stilles overfor, også når der foretages en revurdering.

Kravet i forholdt til de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) maksimalt en total deposition af ammoniak på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Kravet i forhold til kategori 2-natur er maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Beregninger af bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Denne er på 2.800 kg N/år. Beregningerne bygger på de aktuelle data vedr. bedriften og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Det nærmeste Natura 2000-område er Allindelille Fredsskov, der ligger mere end 6 km fra bedriften i østlig retning. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område.

Kategori 2-natur omfatter heder over 10 ha, overdrev over 2,5 ha samt højmoser og lobeliesøer. I nærheden af ejendommen er der registreret kategori 2-overdrev sydvest for ejendommen, se kortet nedenfor. Det nærmeste område med kategori 2-natur er et mere end 15 ha stort overdrevsområde ca. 5,8 km nordvest for bedriftens anlæg. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område.

Kommunen konkluderer derfor, at totaldepositionen af ammoniak fra anlægget ikke overstiger grænserne, hverken i forhold til kategori 1-natur eller kategori 2-natur. Der er derfor ikke behov for at stille yderligere vilkår vedr. ammoniakfordampningen fra anlægget.

4. VURDERINGER VEDRØRENDE LUGT

Kommunen er i en revurdering forpligtet til at forholde sig til lugtforholdene. Omfanget af lugt hænger tæt sammen med vejrforhold, dyretype, antal dyr og staldindretning.

Miljøstyrelsen har imidlertid ikke udmeldt BAT-standardvilkår herunder BAT-emissionsgrænseværdier for lugt. Der er heller ikke i eksisterende BREF-dokumenter peget på godkendte teknologier, der kan reducere lugt. Desuden har kommunen ikke kendskab til teknologier eller teknikker, der med sikkerhed kan reducere lugt – og som kunne lægges til grund for et BAT-krav.

Kommunen kan i forbindelse med en revurdering give virksomheden påbud om nye og ekstra tiltag. Dette skal dog være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. bekendtgørelsens § 40, stk. 2 ^[1]. Det er Sorø Kommunes vurdering, at ingen af de nævnte begrundelser er relevante i denne sag.

Endelig slår Miljøstyrelsen fast, at myndighedernes ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, ikke kan begrunde påbud om skærpede vilkår i forbindelse med en revurdering. De større afstandskrav, der i de senere år er indført i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug, er et eksempel på en sådan ændret holdning.

5. ØVRIGE KRAV OG VILKÅR

Flere af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse er irrelevante. Nogle af dem fordi kravene siden er indarbejdet i lovgivningen, andre fordi de nye vilkår i denne revurdering erstatter de eksisterende, eller fordi husdyrgødningen fra ejendommen i dag afsættes til tredjemand, der har særskilt godkendelse til udspreddning efter husdyrgodkendelseslovens § 16. En revurdering giver desværre ikke mulighed for at ophæve vilkår i en eksisterende godkendelse. Dette vil kræve et særskilt tillæg til godkendelsen.

^[1] § 40, stk. 2 i Bekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

I bilag 1 har kommunen derimod samlet de vilkår fra den eksisterende miljøgodkendelse, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover. De nye og de ajourførte vilkår i denne revurdering indgår naturligvis også i denne oversigt. Udover de i Bilag 1 nævnte vilkår, findes der i den eksisterende miljøgodkendes relevante vilkår om støjgrænser og lugt samt vilkår vedr. egenkontrol, der finder anvendelse i tilfælde af klager om gener fra husdyrbruget.

6. BILAG

Bilag 1. Oversigt over vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover.

Husk at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

Ophør

Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor. (Vilkår 1.7.1. - Denne revurdering)

BAT-niveauet og BAT for staldindretning

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor: (Vilkår 2.1.1. - Denne revurdering)

Dyrehold og staldtype	Vægtgrænser (kg)	Antal årsdyr	Antal stipladser	DE
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	30 -107	7.950	1990	206,92
Dyreenheder i alt				206,92

BAT-niveauet for fodring

Med hensyn til fosfor må foder til slagtesvinene maksimalt indeholde 4,55 g fosfor pr. FE. (Vilkår 2.2.1. - Denne revurdering)

Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse. (Vilkår 2.2.2. - Denne revurdering)

BAT vedr. management

Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. (Vilkår - miljøgodkendelse 3. november 2004)

Olie og kemikalier samt olie- og kemikalieaffald skal opbevares, så det ikke kan forurene omgivelserne samt utilgængeligt for uvedkommende. (Vilkår - miljøgodkendelse 3. november 2004)

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der viser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for eksterne miljø. Planen skal være kendt af de ansatte, og skal holdes ajour. (Vilkår 2.6.1. - Denne revurdering)

Egenkontrol

Virksomheden skal føre en **driftsjournal**, som mindst omfatter:

- Registrering af årligt forbrug af el, vand, diesel- og fyringsolie
- Klager fra naboer om støj, lugt og andre gener, med notater om hvad virksomheden har foretaget sig i forbindelse med klagen
- Kvitteringer/fakturaer for bortskaffelse af affald
- Kvitteringer/fakturaer for bortskaffelse af døde dyr. (Vilkår - miljøgodkendelse 3. november 2004)